parenhimu te plakovima koji odgovaraju azbestnim promjenama, što je potvrdio i pulmolog dr. Ivan Gudelj u svom nalazu i mišljenju, te postavio dijagnozu azbestoze plućnog parenhima i azbestnih plakova na pleuri, isključivši druge plućne bolesti koje mogu dati istu sliku. Vještaci su potvrdili da se kod sada pok. tužitelja bolest verificira prvi put 2013., više od 40 godina nakon izlaganja azbestu koji period je tzv. latentni period koji se priznaje za kliničko ispoljavanje navedenih bolesti.

12.3. Na temelju nalaza i mišljenja vještaka dr. Marina Roje, spec. radiologa, prvostupanjski sud utvrđuje da su promjene u plućnom tkivu/parenhimu na plućnim ovojnicama/pleuri tipične i da odgovaraju posljedicama izloženosti sada pok. tužitelja azbestnoj prašini tj. pleuropulmonalnoj azbestozi, koje s obzirom na vremenski rok izloženosti toksičnom agensu, boravku u prostorima kontaminiranim azbestnom prašinom i radu s materijalima koji sadrže azbest, odgovaraju profesionalnoj pleuropulmonalnoj azbestozi.

12.4. Iz nalaza i mišljenja vještaka Irene Perić, spec. pulmologa, također je utvrđeno da je prednik tužiteljica obolio od profesionalne bolesti pleuropulmonalne azbestoze s posljedičnom teškom respiracijskom insuficijencijom, da je MSCT toraksa od 2020. potvrdio da se radi o pleuralnim i parenhimnim promjenama pluća koje odgovaraju slici pleuropulmonalne azbestoze, te je vještakinja iznijela mišljenje da je kod prednika tužiteljica došlo do trajnog tjelesnog invaliditeta od 40% obrazlažući za to dane razloge.

12.5. Na temelju nalaza i mišljenja vještaka dr. Ivana Gudelja, spec. pulmologa, prvostupanjski sud utvrđuje da je prednik tužiteljica više godina radio u brodograđevnoj industriji gdje je bio izložen azbestnoj prašini koja je kod njega izazvala profesionalnu bolest azbestozu pluća i pleure, da je isti od 2013. bolovao i od KOPB-a (kronična opstruktivna plućna bolest) koja nije kategorija profesionalne bolesti. Vještak je iznio mišljenje da je navedena profesionalna bolest uzrokovala invaliditet od 30%, te je ocijenio fizičke bolove prednika tužiteljica zbog navedene profesionalne bolesti, navodeći da je isti trpio kronične bolove lakšeg stupnja koji su se javljali pri vremenskim promjenama ili fizičkim aktivnostima, da takvi bolovi u pravilu ne zahtijevaju trajnu analgetsku terapiju, te da su bolovi trajali 6-7 dana mjesečno, odnosno godišnje puta 12, a bolovi da su se počeli pojavljivati 15-ak godina prije dijagnosticirane bolesti (što je bilo 2013. godine).

12.6. Na ročištu za glavnu raspravu održanom 15. srpnja 2024., vještaci dr. Irena Perić i dr. Ivan Gudelj, usuglasili su svoja mišljenja navodeći da je prednik tužiteljica obzirom na utvrđenu profesionalnu bolest trpio duševne boli zbog smanjenja životne aktivnosti u visini od 35%.

12.7. Nadalje, prvostupanjski sud je proveo i dokaz medicinskim vještačenjem po stalnim sudskim vještacima dr. Nikoli Sikirica i dr. Ivanu Urliću, spec. psihijatrima.

12.7.1. Sudski vještak dr. Nikola Sikirica u nalazu i mišljenju naveo je da je prednik tužiteljica obolio od azbestoze koja se smatra profesionalnom bolešću, a koja je prema mišljenjima prethodno navedenih vještaka u korelaciji sa radom kod tuženika,

zatim da iz priložene medicinske dokumentacije prednika tužiteljica proizlazi dijagnoza nesanice i anksiozno depresivnog poremećaja, da se njegove duševne boli očituju u strahu od neizvjesnog ishoda azbestoze i komplikacija bolesti, povremenih epizoda sniženog raspoloženja, nesanice i tjeskobe, naveo je da ne može zaključiti da je strah od mogućih komplikacija azbestoze uzrokovao specifični psihički poremećaj, ali da je psihološki normalno i razumljivo da će osoba sa takvom dijagnozom imati epizode straha i nelagode što se tiče budućnosti svog zdravstvenog stanja.

12.7.2. Uvažavajući činjenicu da vještak dr. Nikola Sikirica nije mogao točno ocijeniti utjecaj straha na smanjenje životne aktivnosti prednika tužiteljica, prvostupanjski sud je proveo dokaz vještačenjem po novom sudskom vještaku dr. Ivanu Urliću, spec. psih., a na temelju njegovog nalaza i mišljenja utvrdio je da ovaj vještak prihvaća nalaze i mišljenja ranije navedenih vještaka, da vještak ima osobno iskustvo u radu s azbestom jer je radio u solinskom industrijskom bazenu, rezalištu poduzeća Brodospas, pa da mu je osobno poznato da se azbest ugrađivao u građevine i brodove kao sredstvo protiv širenja požara, da je prednik tužiteljica radio u industriji koja je upotrebljavala azbest te bio u intenzivnom kontaktu s tim materijalom, da su osobe oboljele od azbestoze bile svjesne da za takvu bolest nema lijeka, da bolest pokazuje progresivan tijek i da je izvjestan smrtni ishod upravo iz tog razloga, da takvi bolesnici sve teže dišu, podložni su upalama plućnog tkiva i bronha, zbog otežanog krvotoka kroz pluća postupno slabi i srčana akcija te se zamaraju sve više i na kraju da se teško kreću na najmanju udaljenost, da "borba za dah" izaziva jaki strah od smrti koja nastupa ili zbog srčane slabosti ili zbog upale pluća ili se razvija neka tumorska tvorba. Vještak je utvrdio da je prednik tužiteljica kroz posljednjih godinu dana života mogao trpjeti strah jakog intenziteta u ukupnom trajanju do 3 dana, strah srednjeg intenziteta u trajanju do 3 tjedna i strah blagog intenziteta u trajanju do 3 mjeseca, te je posljedicu straha sad pok. prednika tužiteljica ocijenio sa 10% trajno, navodeći da isto dodaje procijenjenom umanjenju životnih aktivnosti od strane drugih specijalista.

13. Prema mišljenju ovog drugostupanjskog suda pravilno je prvostupanjski sud odredio provođenje dokaza naprijed navedenim medicinskim vještačenjima, obzirom da ne raspolaže stručnim znanjima medicinske struke, te je pravilno poklonio vjeru opisanim nalazima i mišljenjima liječnika vještaka kao stručnim, objektivnim i danim u skladu s pravilima struke i znanosti, obzirom da su vještačenja sačinjena na temelju spisu priložene medicinske dokumentacije prednika tužiteljica, te da su u bitnome suglasna, pa stoga nije bilo potrebe provoditi novo vještačenje po medicinskoj ustanovi kako je to predložio tuženik.

14. Prvostupanjski sud je uzimajući u obzir sve provedene dokaze utvrdio da je prednik tužiteljica radeći kod prednika tuženika na radnom mjestu cjevara obolio od profesionalne bolesti azbestoze pluća i pleure, koja bolest je u uzročno-posljedičnoj vezi s dugotrajnom izloženosti azbestnim česticama pri obavljanju navedenih poslova, utvrdio je i da tuženik odgovara po principu objektivne odgovornosti (uzročnosti) prema odredbama članka 111. ZR-a i članka 25. ZZR-a, koja utvrđenja kao pravilna prihvaća i ovaj sud.

14.1. Visinu štete sud je ocijenio sukladno prethodno opisanim vještačenjima, te je uzimajući u obzir jačinu i trajanje pretrpljenih fizičkih bolova, duševnih bolova zbog smanjenja životnih aktivnosti, te trajne posljedica straha, dosudio tužiteljicama na ime naknade neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti na tjelesno i duševno zdravlje njihovog sada pok. prednika iznos od 36.340,00 eura sa zakonskom zateznom kamatom koja na taj iznos teče od dana podnošenja tužbe tj. od 5. lipnja 2015.

15. Tuženik žalbom ne osporava odgovornost za predmetnu štetu, ne ističe postojanje pretpostavki za oslobođenje od objektivne odgovornosti niti prigovor djelomične odgovornosti prednika tužiteljica nastanku štete, tako da je u ovom žalbenom postupku sporna visina dosuđene naknade, osnovanost prigovora preinake i prigovora zastare na preinačeni povećani dio tužbenog zahtjeva, te odluka o parničnom trošku.

15.1. Sporna je i osnovanost rješenja od 22. srpnja 2025., kojim je odbijen prijedlog tuženika za prekidom postupka zbog otvaranja predstečajnog postupka, te osnovanost rješenja od 3. studenog 2021., ispravljenog rješenjem od 16. studenog 2021., kojim je dosuđena naknada troškova vještačenja dr. Ireni Perić, spec. pulmologu.

16. Ispitujući pobijanu presudu pod točkom I izreke, ovaj sud je utvrdio da u postupku nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a, na koje pazi po službenoj dužnosti prema članku 365. stavka 2. ZPP-a.

16.1. Prvostupanjski sud je pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje, ali je u presudi izostalo obrazloženje odlučnih činjenica o visini naknade štete, čime je počinjena apsolutno bitna povreda iz članka 354. stavka 2. točke 11. ZPP-a na koju se osnovano ukazuje u žalbi tuženika, ali to nije razlog za ukidanje pobijane presude jer je te nedostatke moguće otkloniti u ovom žalbenom postupku primjenom članka 373.a stavka 1. točke 2. i stavka 3. ZPP-a, obzirom da je prvostupanjski sud proveo sve potrebne dokaze. Ujedno ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud djelomično pogrešno primijenio materijalno pravo u pogledu visine pravične novčane naknade.

17. Izrekom presude koja nije nerazumljiva niti proturječi razlozima presude tuženiku je naloženo da prvo i drugo tužiteljicama na ime naknade štete isplati određeni novčani iznos, čime su jasno označeni dužnik, vjerovnici i predmet obveze. Okolnost što u izreci pobijane presude nije razdvojen dosuđeni iznos na pojedine tužiteljice, ne čini presudu nerazumljivom niti nepodobnom za ovrhu jer iz sadržaja spisa, osobito iz pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju iza pok. Đurađa Šarića, od 6. srpnja 2023., poslovni broj: O-1670/2023, UPP/OS-54/2023, proizlazi da su tužiteljice nasljednice pok. oca Đurađa Šarića, svaka u ½ dijela, pa je time odrediv i opseg njihove tražbine u predmetnoj parnici.

17.1. Kako predmetna novčana tražbina prelazi na nasljednike po samom zakonu razmjerno njihovim nasljednim dijelovima, time je odrediv opseg tražbine svake

tužiteljice, tako da je svaka od njih ovlaštena zahtijevati isplatu razmjernog dijela dosuđenog iznosa (svaka u ½ dijela), a tuženik ne može biti obvezan na isplatu više od ukupno dosuđenog iznosa (određenog odlukom ovog suda) slijedom čega pobijana presuda sadrži sve bitne elemente za ovršivost, pa eventualna potreba za preciziranjem udjela ne predstavlja bitnu povredu odredaba parničnog postupka.

18. Vezano za žalbeni navod kojim se osporava visina dosuđene pravične novčane naknade zbog toga što prvostupanjski sud nije posebno obrazložio pojedine vidove neimovinske štete, ovaj sud ističe da iako prvostupanjski sud nije kvantificirao naknadu po pojedinim osnovama (fizičke boli, smanjenje životne aktivnosti, strah), iz provedenih dokaza i utvrđenog činjeničnog stanja nedvojbeno proizlaze odlučne okolnosti relevantne za primjenu kriterija iz članka 1100. stavka 1. i 2. ZOO-a, pa se pravilnost dosuđene visine može ispitati. Stoga izostanak detaljnog razgraničenja naknade po pojedinim vidovima neimovinske štete ne predstavlja razlog za ukidanje presude, jer je dosuđeni iznos moguće ispitati. Međutim, iako sud ne mora kvantitativno odrediti naknadu po pojedinim vidovima štete, mora obrazložiti razloge koji su utjecali na dosuđenu visinu štete, što je u konkretnom slučaju izostalo.

18.1. Ovdje valja istaći da se ranija nematerijalna šteta sastojala od samostalnih vidova naknade te vrste štete, a sada su ti raniji samostalni vidovi štete samo kvalifikatorne okolnosti, zbog čega neimovinsku štetu treba sagledati kao cjelinu, a valja istaći i da Orijentacijski kriteriji ne predstavljaju matematičku formulu koja automatizmom služi za izračun pravične novčane naknade jer u njihovoj primjeni treba imati u vidu sve okolnosti slučaja, pri čemu su trajanje i jačina fizičkih i duševnih boli i straha osobito važne, ali ne i jedine okolnosti koje sud mora uzeti u obzir pri utvrđivanju pravične novčane naknade.

18.2. Pravilno u žalbi navodi tuženik da je naknada neimovinske štete previsoko dosuđena jer prvostupanjski sud prilikom odlučivanja nije uzeo u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja koje utječu na visinu naknade.

18.3. Naime, na temelju nalaza i mišljenja vještaka dr. Ivana Gudelja, spec. pulmologa, utvrđeno je da je prednik tužiteljica više godina radio u brodograđevnoj industriji gdje je bio izložen azbestnoj prašini koja je kod njega izazvala profesionalnu bolest azbestozu pluća i pleure, koja bolest je verificirana 2013., te da je prednik tužiteljica zbog navedene profesionalne bolesti trpio kronične bolove lakšeg stupnja koji su se javljali pri vremenskim promjenama ili fizičkim aktivnostima koji su trajali 6-7 dana mjesečno, odnosno godišnje puta 12, da su se takvi bolovi počeli pojavljivati 15-ak godina prije dijagnosticirane bolesti, te da su trajali sve do smrti sada pok. prednika tužiteljica.

18.4. Prema usuglašenim nalazima i mišljenjima vještaka spec. pulomologa dr. Irene Perić i dr. Ivana Gudelja, prednik tužiteljica obzirom na utvrđenu profesionalnu bolest, trpio je duševne boli zbog smanjenja životne aktivnosti u visini od 35%, dok je iz nalaza i mišljenja vještaka dr. Ivana Urlića, spec. psihijatra, utvrđeno da su osobe oboljele od azbestoze bile svjesne da za takvu bolest nema lijeka, da bolest pokazuje progresivan tijek i da je izvjestan smrtni ishod, da takvi bolesnici sve teže

dišu, da su podložni upalama plućnog tkiva i bronha, da im zbog otežanog krvotoka kroz pluća postupno slabi srčana akcija, da se više zamaraju, da se teško kreću na najmanju udaljenost, da "borba za dah" izaziva jaki strah od smrti, da je prednik tužiteljica posljednjih godinu dana života mogao trpjeti strah jakog intenziteta u ukupnom trajanju do 3 dana, strah srednjeg intenziteta u trajanju do 3 tjedna i strah blagog intenziteta u trajanju do 3 mjeseca, te je posljedicu straha pok. prednika tužiteljica vještak ocijenio sa 10% trajno, navodeći da se ista dodaje procijenjenom umanjenju životnih aktivnosti od strane drugih specijalista.

18.4.1. Dakle, prednik tužiteljica je prema usuglašenim nalazima i mišljenjima vještaka pulomologa i psihijatra, trpio duševne boli zbog smanjenja životne aktivnosti u ukupnoj visini od 45%, slijedom čega treba uzeti u obzir utvrđeni stupanj smanjenja životnih aktivnosti koji je obuhvaćao ograničenja u životnim aktivnostima prednika tužiteljica, kao što su smanjena tolerancija napora i trajne respiratorne smetnje, uz "borbu za dah", a time i ograničenost kretanja i nemogućnost obavljanja uobičajenih aktivnosti, uz strah od smrti obzirom da mu je od 2013. bilo poznato da boluje od progresivne i neizlječive bolesti kod koje je izvjestan smrtni ishod, što je nedvojbeno utjecalo na kvalitetu života prednika tužiteljica.

18.5. Na temelju odredbe članka 19. stavka 1. ZOO-a, svaka fizička i pravna osoba ima pravo na zaštitu svojih prava osobnosti, pod pretpostavkama utvrđenim zakonom, a prema odredbi članka 1100. stavka 1. i 2. ZOO-a, u slučaju povrede prava osobnosti sud će, ako nađe da to težina povrede i okolnosti slučaja opravdavaju, dosuditi pravičnu novčanu naknadu, nezavisno od naknade imovinske štete, a pri odlučivanju o visini pravične novčane naknade sud će voditi računa o jačini i trajanju povredom izazvanih fizičkih boli, duševnih boli i straha, cilju kojemu služi ta naknada, ali i o tome da se njome ne pogoduje težnjama koje nisu spojive sa njezinom naravi i društvenom svrhom.

18.6. Slijedom naprijed navedenog pravična novčana naknada neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti sada pok. prednika tužiteljica na tjelesno i duševno zdravlje, uzimajući u obzir visoku životnu dob oštećenika koji je u trenutku verifikacije profesionalne bolesti azbestoze (2013.) bio star 81 godinu (rođen je 6. svibnja 1932.), očekivano preostalo trajanje života, činjenicu da je preminuo deset godina nakon utvrđenja bolesti tj. 21. ožujka 2023., te odsutnost gubitka radne sposobnosti obzirom da je pravo na starosnu mirovinu ostvario 6. svibnja 1992., realno prema mišljenju ovog suda iznosi 32.000,00 eura.

18.7. Stoga je imajući u vidu kriterije iz članka 1100. stavka 1. i 2. ZOO-a, ovaj sud ocijenio da pravična novčana naknada iznosi 32.000,00 eura, pa je taj iznos tužiteljicama valjalo dosuditi, a odbiti ih sa preostalim dijelom utuženog iznosa od 4.340.00 eura.

19. Nadalje, neosnovani su žalbeni navodi tuženika kojim ukazuje na relativno bitnu povredu iz članka 354. stavka 1. ZPP-a u vezi s člankom 190. stavka 1. i 2. ZPP-a i člankom 191. stavka 2. ZPP-a, obzirom da je prvostupanjski sud pravilno dopustio preinaku tužbe iz podnesaka tužiteljice i njihovog pravnog prednika od 26. rujna

2020., 12. veljače 2023. i 21. siječnja 2025., te je pravilno zaključio da u odnosu na preinačeni dio zastara nije nastupila.

19.1. Naime, prema odredbi članka 190. stavka 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14) tužitelj može do zaključenja prethodnog postupka preinačiti tužbu, a prema stavku 2. istog članka, nakon dostave tužbe tuženiku za preinaku tužbe potreban je pristanak tuženika, ali i kad se tuženik protivi, sud može dopustiti preinaku ako smatra da bi to bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

19.2. Člankom 39. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 70/19) koji se sukladno odredbi članka 117. stavka 2. istoga Zakona, primjenjuje i na sve postupke u tijeku, propisano je da se u članku 190. iza stavka 1. dodaje novi stavak 2. koji glasi: "Iznimno od odredbe iz stavka 1. ovoga članka, tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja glavne rasprave ako je bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka." Dotadašnji stavci 2. do 8. postali su stavci 3. do 9.

19.3. Na sjednicama održanim 5. ožujka 2020. i 15. lipnja 2020. (Su-IV-47/2020-5), Građanski odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske zauzeo je pravno shvaćanje kojim su izmijenjeni Orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete VSRH od 29. studenog 2020., br. Su-1331-VI/02 i 1372-11/02, prema kojem se novi Orijentacijski kriteriji primjenjuju i na obvezne odnose nastale nakon 1. siječnja 2006. i stupanja na snagu ZOO/05. U obrazloženju toga pravnog shvaćanja između ostaloga je navedeno: "Izmjena Orijentacijskih kriterija primjenjuje se na sve parnične postupke za naknadu neimovinske štete u svim stupnjevima suđenja (ubuduće), tj. od dana prihvaćanja na sjednici Građanskog odjela VSRH (15. lipnja 2020.)."

19.4. Pravno shvaćanje zauzeto na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske pod brojem Su-IV-47/2020-5, treba tumačiti kao okolnost koja tužiteljima daje pravo da preinače tužbu i nakon zaključenja prethodnog postupka, jer je bez svoje krivnje nisu mogli preinačiti do zaključenja prethodnog postupka, obzirom da Orijentacijski kriteriji osim što su u smislu Zakona o sudovima, pravno obvezujući, predstavljaju i novu činjenicu sukladno kojoj pok. prednik tužiteljica i tužiteljice kao njegove nasljednice, bez svoje krivnje nisu mogli preinačiti tužbu do zaključenja prethodnog postupka. (rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske, Revd 1097/2021-2 od 10. ožujka 2021.)

19.5. Prema stanju spisa, razvidno je da je prednik tužiteljica nakon zaključenja prethodnog postupka u podnescima od 26. rujna 2020. i 12. veljače 2023. povećao tužbeni zahtjev sukladno provedenim medicinskim vještačenjima i prema novim Orijentacijskim kriterijima, što realno nije mogao učiniti niti prije vještačenja koje je provedeno nakon zaključenja prethodnog postupka, kao niti prije donošenja i zauzimanja pravnog shvaćanja Vrhovnog suda Republike Hrvatske kojim su izmijenjeni Orijentacijski kriteriji za utvrđivanje visine pravične novčane naknade

neimovinske štete koji su u primjeni od 15. lipnja 2020., dakle nakon podnošenja tužbe u ovoj pravnoj stvari, a tužiteljice su povećale tužbeni zahtjev u podnesku od 21. siječnja 2025., što također realno nisu mogle učiniti do konačno usuglašenog nalaza i mišljenja vještaka pulmologa, te nalaza i mišljenje vještaka psihijatra, budući da tužiteljice (i njihov pravni prednik) ne raspolažu znanjima medicinske struke potrebnim za pravilno razrješenje ovog spora, radi čega su u konačnici i provođena medicinska vještačenja, slijedom čega neosnovano tuženik prigovora dopuštenim preinakama.

19.6. Nedopuštanje preinake tužbe koja je uslijedila nakon naprijed navedenih okolnosti, koja je uz to utemeljena na istoj činjeničnoj i pravnoj osnovi pa joj se tuženik ne može protiviti (članak 191. stavka 2. ZPP-a), prema mišljenju ovog suda, sada pok. predniku tužiteljica i tužiteljicama, nametnulo bi ograničenje prava na pristup sudu koje pravo je jedan vid „prava na sud", sadržanog u pravu na pravično suđenje zajamčeno člankom 6. (Europske) Konvencije za zaštitu ljudskih prava („Narodne novine - Međunarodni ugovori" broj 18/97,6/99-pročišćeni tekst, 8/99-ispr.,14/02, 1/06, 2/10, 13/17; - dalje Konvencija). Napose valja istaći da u konkretnom slučaju preinaka nije utjecala na dužinu trajanja postupka, da bi nedopuštanje preinake nepotrebno moglo dovesti do podnošenja nove tužbe za preostali dio tužbenog zahtjeva, čime bi se nametnuo prekomjeran teret ne samo za tužiteljsku stranu, nego i za tuženu stranu, te da osim strogog i pretjeranog formalizma o kojemu su zauzeti stavovi u odlukama Ustavnog suda RH i Europskog suda za ljudska prava, nema drugog uvjerljivog razloga za nedopuštanje preinake. Podredno se navodi i da je u konkretnom slučaju dopuštanje preinake bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama.

20. Iako su tužiteljice i njihov pravni prednik, podnescima od 26. rujna 2020., 12. veljače 2023. i 21. siječnja 2025., preinačili tužbu povećanjem tužbenog zahtjeva, u konkretnom slučaju nije došlo do izmjene činjenične ni pravne osnove tužbe, slijedom čega je podnošenjem tužbe prekinuto zastarijevanje predmetnog tužbenog zahtjeva. Pravni prednik tuženika doznao je da boluje od profesionalne bolesti 2013., a tužbu je podnio 5. lipnja 2015., dakle i unutar subjektivnog i objektivnog zastarnog roka propisanog člankom 230. stavka 1. i 2. ZOO-a.

20.1. Kada vjerovnik prije isteka zastarnog roka podnese tužbu s generički određenim tužbenim zahtjevom, ali je tijekom postupka na temelju iste činjenične osnove preinačio tužbu povećanjem postojećeg generički određenog zahtjeva, u navedenim okolnostima i u pogledu preinačenog dijela zahtjeva treba uzeti da je u smislu odredbe članka 241. ZOO-a, do prekida zastare došlo već u trenutku podnošenja tužbe.

20.2. Napose valja navesti da je na sjednici Građanskog odjela održanoj 27. svibnja 2024. (Su-IV-123/2024-5) Vrhovni sud Republike Hrvatske zauzeo slijedeće pravno shvaćanje: „U slučaju kad je preinaka tužbe povećanjem postojećeg tužbenog zahtjeva iz iste činjenične osnove (neprava preinaka) moguća i dopuštena (članak 190. i 191. ZPP), zastara se prekida već podnošenjem tužbe u tom postupku, odnosno do prekida zastare ne dolazi tek u trenutku preinačenja tužbe povećanjem